

בהורא

גליון קסה
ראש השנה
תשפ"ד לפ"ק
שנה ר'

אור הכבוד
הפנימה בתוך
הבנייה הק

יו"ע" ממלכת "אש החסידות" העולמית - בית היוצר להפצת אור החסידות

הוקם על ידי הגד"צ רבי משה ב"ר יוסף זצ"ל אב"ד טורדא

עבודת יום השישי

טועמיה: הטבת הנרות והדלקת הנרות
בערב שבת קודש (ג)

אוצר של יראת שמים

היכל המגיד ממעזריטש: פודה ה' את
נפש עבדיו - ס'אז מיר גוט דא!

עבודת הבירורים

אש העבודה: להכניס תמימות בתוך
הזמן ע"י מצוות בדביקות

בזמירות נריע לו

תנו רבנו מעשה: כה עשו רבותינו בראש
השנה שחל להיות בשבת

דבר המערכת

"המלך"!!

אילו מודיעים לאדם בתחילת ראש השנה - כי עתיד הוא
לצאת זכאי בדיון, נגזרה עליו שנה מלאה שפע, בני חיי
ומווני, שום דבר לא יחסר לו, גם בגשמיות וגם ברוחניות.

אלא שיש מתח למעלה האם יתפזר הקב"ה למלך על
העולם מתוך הארת פנים ותענוג פנימי, או שמא ימלך רק
כדי להמשיך להחזיק את העולם שנה נוספת, כלי תענוג
ובלי רצון.

יש רבים שלא זה בדיוק מה שמעסיק אותם בראש השנה,
אבל בפועל, זה מה שקורה! כל הדיון הוא על המלוכה, על
הרצון שה' ירצה למלך על העולם גם לאחר שהמלכות
שלו לא כ"כ הצליחה בשנה הקודמת לפי הציפיות...

כל השאר, בני חיי ומווני, הכל זה רק פרטים קטנים
במערכת, רק 'תוצאות' של הדיון הגדול על המלוכה.

ואת המסר הזה משררים לנו ספרי החסידות, להיות
בראש השנה עם "המלך", וכאשר מלך רואה שהאדם
שלפניו מתעלם לנגרי מהצרכים האישיים שלו ומתעסק
בהתרגשות עם יום המלכה, כרוך מאליהו שהכל נראה
אחרת.

וכאן המקום להודות להקב"ה על השנה הנפלאה
שמאחורינו, כאשר ב"אש החסידות" - מתעסקים עם
ה"המלך" במשך כל השנה, על ידי הארת אור הבעש"ט
הקדוש בעולם, באמצעות מערכת שיעורים, ספרים,
הפצה, כנסים, כטאוניס, ובכל הדרכים הקיימים בעולם
שדרכם ניתן לגלות מלכותו ית', להאיר עיניהם של ישראל
בכל העולם כולו.

בקשתנו להבא, שנוכה להיות שליחיו של ארוננו הבעש"ט
הק' להבעיר את כל הגולה כמדרות אש, לעורר את הציפון
שבכל איש ישראל עד לאש בוערת לאבינו שבשמים, מתוך
רוב אהבה ותענוג.

ידיכם

ישע' יצחק פרידמאן - יו"ר אש החסידות

ברכת השנים

שלוחה בזה אל ארץ קוראי תגליון המתענים
מדי שבע בשבת באור הבעש"ט ז"ע ולכל
התומכים הקרים והחשובים שפתחו את ליבם הטוב
לבות את הרבים באור החסידות
ובכות נדבת ליבם ובינו בס"ד להניע עד הלום
ובראשם לעמוד התווך של הגליון העמוד לימין המערכת בכל
לב ונפש מיום חיוסדה ומזויל זרב מביטו
להפצת אור החסידות ה"ה

הג"ח רבי ישראל נבריאל אדלר שליט"א
אב"ד טורדא

שתוכו לשנה טובה ומבורכת לכל חבריכם והשפעת טובות
זכות תלמידי הבעש"ט ז"ע יעמוד לימינכם להתברך בכל
מילי דמיטב ולכל טוב טלה

ברכה מרובה
המערכת

"המלך הקדוש"!

מי רוצה למלוך על עדת זבובים? גם אם הם מונים עשרות מיליונים,
בהסתכלות זאת אנו צריכים לשכנע ולעורר את ה' שיסכים למלוך עלינו

נהורא מעריצי

כל שכן שהקב"ה שהוא נעלם בתכלית ההעלם לא שייך אצלו
מלוכה על בני האדם (אור התורה להצ"צ, שמות ח"ג עמ' תתקצז).

ובכל זאת, מחמת גודל חסדו כי חפץ חסד הוא, חקק בעצמו
בחינת חסרון שיהא כביכול חסר אצלו המלוכה, וישראל ישלימו
חסרון זה על ידי שיקבלו עול מלכותו עליהם. והקב"ה מתענג
על כך כי כך נתאוה וכך עלה ברצונו, אע"פ שאין לכך הסבר על
פי טעם ודעת (קדושת לוי, ר"ה ד"ה אתה זוכר).

ולכן, כדי שיתעורר הקב"ה שוב עם הרצון למלוך עלינו,
הדבר הראשון שצריך לעשות הוא לקבל עול מלכותו בשלימות
ולהראות שאנו מוכנים ומצפים שימלוך עלינו,
ואחר כך צריך לעורר בקשות ותחנונים כדי
לחדש את הרצון העליון למלוך עלינו.

וזהו עיקר פעולתנו בתפילת ראש השנה,
כאשר בתחילה מתעמקים בברכה השלישית
'אתה קדוש המיוסדת על קדושת ורוממות
הש"ת שאין לנו השגה בו כלל וכלל, ומרחיבים
ברכה זו בתוספת פרטים ובקשות רבות.

כי עיקר הדעת שצריך להמשיך אצלינו
בראש השנה הוא ההכרה שהקב"ה הוא 'המלך
הקדוש', שפירושו נעלה ונבדל ונקדש, שאין
לו כלל יחס אל המלכות התחתונה המבוטלת
לעומתו. ורק לאחר שנחקק במוחינו הכרה
וידעיה זו, אפשר לעורר המושכת הרצון העליון
שימלוך על מלכותו.

ועל כן פותחים 'לדור דור המליכו לאל',
והיינו שבכל שנה ושנה אנו צריכים להמליך
עלינו את המלך העליון, והטעם 'כי הוא
לבדו מרום וקדוש' שהוא גבוה ומנושא עד מאוד מהמלכות
התחתונה, וכמו שמכריזים 'המלך יושב על כסא רם ונישא' והרי
זו השפלה וירידה כביכול עבורו ית' למלוך על התחתונים וכולא
קמיה כלא חשיבי וצריך לעוררו שבכל זאת יסכים למלוך עלינו.

לאחר הקדמה זו של 'לדור דור' וכו', בה נתגלה שהקב"ה
קדוש ונבדל ממלכותו, מומשיכים 'ובכן', כלומר, לפי שאתה כה
קדוש וגבוה ונישא וצריך לעורר רחמים רבים שתתגלה אלינו
ותמלוך עלינו, על כן אנו אכן מקיימים דבר זה לעורר ולגלות
למטה את הקדושה ואת הרצון העליון בתוך ארבעה סדרים
המתחילים 'ובכן' הרמוזים על חלקי ההנהגה - חסד גבורה
תפארת ומלכות, שעל ידם מנהיג ה' את הבריאה, ובתוכם צריך
להאיר את הרצון והתענוג של המלך העליון שיחפז להנהיג
עולמו באור פנימי, ואח"כ מבקשים 'מלוך' 'ותמלוך' לעורר
הרצון למלוכה - 'אמרו לפני מלכותי כדי שתמליכוני עליכם'!

להרחבות ומראי מקומות, ראה 'אש המועדים' - ר"ה

ליל ראש השנה עם חשיכה, נסו הצללים וכלתה לה החיות
של השנה הקודמת, ומעתה נמשכת חיות חדשה לשנה הבאה
עלינו לטובה.

בכל שנה עולה כביכול רצון מחודש אצל הבורא ית"ש לחדש
עולמו לשנה נוספת, ורצון זה נמשך מהמקום הגבוה ביותר,
מעצם עצמותו יתברך.

וכיון שהוא רצון מחודש, על כן בתחילת השנה נפסקת
הארת הרצון האלוקי שעלתה לפניו בשנה הקודמת להחיות
עולמו, וחשיכה גדולה מכסה את כל הארץ, בבחינת 'ערב ראש
השנה עם חשיכה', כאילו נתעלה המלך למקומו
והסתיר פניו מהמלכות התחתונה, ונעשה
'המלך הקדוש' - מרום וקדוש, גבוה ונבדל,
כמאמר 'מרחוק ה' נראה לי', וצריך לעורר
את הרצון הקדום ולגלותו כאן בתוך הבריאה
התחתונה על ידי תפילות ותחנונים.

ואיננו בספר התניא (אגרת הקודש, פרק יד)
וז"ל: 'שבכל שנה ושנה הוא אור חדש עליון,
כי האור שנתחדש והאיר בר"ה זה, הוא מסתלק
בער"ה הבאה לשרשו. וזהו שכתוב 'מרשית
השנה ועד אחרית שנה' לבדה, ולכן כתיב
'מרשית' חסר א' רומזו על הסתלקות האור
שמסתלק לביל ר"ה עד אחר התקיעות שיווד
אור חדש עליון יותר שלא היה מאיר עדיין מימי
עולם אור עליון כזה.

ויש לציין מה שכתב בספר אמרי פנחס (שער
ד אות קמו) כי מיעוט החיות בסוף השנה כבר
מורגש קודם אחרית שנה בפרשיות התורה
שמתמעטים והולכים במנין הפסוקים.

מצב זה של 'ריחוק' מתחיל לביל ראש השנה, כאשר המלך
גבוה ומנושא, וישב על כסא רם ונישא, והכל מתמלא עם הסתר
וצמצום בבחינת 'דין'.

כל זה נמשך עד תקיעת שופר, ועל ידי השופר עולה צעקת
הלב הפנימית מתוך גודל הריחוק ובוקע ועולה עד לשורש
הרצון הקדום ומעורר את הרצון למלוכה, ואז עולים עד לשורש
הדין, ומתברר שהשורש של הדין והריחוק הזה, הוא תכלית
הקירוב ותכלית הרחמים, ובה נמתק הדין ומתגלה הארת פנים
של המלך אל מלכותו.

וכשאנו מוצאים את עצמינו מרוחקים, כשהמלך עלה ונתעלה,
יש לעורר את הרצון העליון שיסכים ויתרצה למלוך עלינו.

שהרי אין לשון מלוכה נופל אלא על מינו, כי האדם אינו רוצה
ואינו יכול למלוך על חיות ובהמות שאינם מינו, ואין לו שום
תענוג מכך שמיליוני זבובים בטלים אליו ומקבלים מלכותו,

הטבת הנרות והדלקת הנרות בערב שבת קודש

אור הגנוז' רומז על אור מופלא רום מעלה, שמגלה שהקב"ה נמצא וגנוז בכל מקום ומקום, קטן כגדול, תחתון כעליון, טמא כטהור. כי כל חילוקי הדרגות שייך רק בתוך סדר ההשתלשלות, אבל 'אור הגנוז' הוא אור שלמעלה מסדר ההשתלשלות ועליו נאמר 'גם טינות לא תטנפו'. ולכן מתעורר על ידו נסים שלמעלה מדרך הטבע, כי הוא גבוה למעלה מכל השתלשלות הטבע.

כל המתדבק באור נשגב זה זוכה לתשובה שלימה, כי התשובה קדמה לעולם, ונעוצה למעלה מסדר ההשתלשלות, ששם אין מקום לטומאה וטהרה, ושם מתגלה אהבתו יתברך אליו בכל מצב ומצב, גם במקום הנמוך והמטומא ביותר, כמאמר הכתוב (תהלים קלט, ח) 'אם אסק שמים - שם אתה, ואציעה שאול - הינך'.

כל זה הוא תוצאה מכך שמתגלה 'אור הגנוז', דהיינו נשמת הבריאה הפנימית, שהקב"ה מחיה עולמו בכל רגע ייש מאין, ועל כן מוכרח שאין דבר נעלם מהבורא ית', שהרי הוא מחיה ומקיים ומהווה בכל רגע את כל פרטי הבריאה. לפיכך אין לך כל פינה ותנועה שאין מציאותו של הקב"ה שוכן שם, למעלה ולמטה, כחשיכה כאורה.

ולואת צריך שמירה יתירה כאשר מאיר אור זה ויורד לעולם, כי יכול להיות חליה אחיזת החיצונים, והיינו שיש סכנה שמא יאחזו אנשים באור זה באופן חיצוני, לומר שאפשר לעשות ככל העולה על רוחו, כי בכל מקום נמצא השי"ת, ולא יתחברו לאור זה באופן פנימי לגלות את הקב"ה בכל מצב ובכל מקום.

ולכן העלים הקב"ה את 'אור שבעת הימים' דהיינו האור הגנוז, לפי שאינו כדאי לרשעים שיכולים להשתמש בו, כמאמרם ז"ל (חגיגה יב): אור שברא הקדוש ברוך הוא ביום ראשון - אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו, כיון שנסתכל הקדוש ברוך הוא בדור המבול ובדור הפלגה וראה שמעשיהם מקולקלים - עמד וגנוז מהן, שנאמר וימנע מרשעים אורם. ולמי גנוז - לצדיקים לעתיד לבא.

ולסיבה זו נוהגים לומר בחנוכה פסוקי שמירה כמו 'יושב בסתר' שהוא שיר של פגעים המבטל את המזיקין (שבועות טו), וכן תפילת 'אנא בכח', כפי המקובל מפי הבעש"ט הק', כדי שלא יינקו החיצונים מאור קדוש ונעלה זה (סידור רבי שבת, ח"ב דף צט ע"ב; עבודת ישראל, חנוכה).

אבל בשבת קודש אין צריך שמירה מפני החיצונים, שהרי 'כל דינין מתעברין מיניה', וכל הכוחות החיצוניים מתבטלים בפני האור האלוקי המאיר בגילוי, להיפך מאור החנוכה השולט בתוך ממשלת החושך (שם משמואל, פ"ה בהעלותך תרע"ה).

ונמצא א"כ כי הטבת הנרות והדלקת הנרות, הם שלב נוסף במהלך שנעשה בערב שב"ק, לזכך את עצמינו ולהוריד את ההסתר ואת החשכות של הבריאה - בסוד 'הטבת הנרות', ואחר כך להדליק את 'אור הגנוז' היא נשמת הבריאה הפנימית המתגלית ומאירה בהדרה - בסוד 'הדלקת הנרות', וכאשר מתגלה הארה זו - מתבטלת מאליה קליפת ההסתר והרע שבנוגה.

בזמירות נריע לו

בשבת, הורה רבי ברוך לנגן את הזמר 'שבת היום', ואז פירש את הנאמר בו: 'מעבור דרך וגבולים, מעשות היום פעלים, לאכול ולשתות בהילולים, זה היום עשה השם, שבת היום להשם', וכה אמר:

נמנעים אנחנו מלתקוע היום בשופר, משני טעמים, האחד - 'מעבור דרך וגבולים', גזירה שמא נעביר את השופר ארבע אמות ברשות הרבים, והשני - 'מעשות היום פעלים', גזירה שמא יתקן כלי שיר. ואולם, במקום התקיעות יכולים אנחנו "לאכול ולשתות בהילולים", לעורר את עניין השופר על ידי שירות ותשבחות בשעת הסעודה, זוהי אפוא העבודה המוטלת עלינו לעשות, כאשר "זה היום עשה השם", כמבואר בזוהר הקדוש "היום דא ראש השנה", שחל להיות בשבת - 'שבת היום להשם'.

ועומק הדברים, הלא הם כתובים על ספרי רבותינו צדיקי החסידות, שביארו את פנימיות סוד התקיעה בשופר, כי הנה בכל שנה ושנה, עלינו לעורר מחדש כביכול אצל השי"ת את הרצון לחדש המלוכה, וכדי לעורר רצון זה, עלינו לעורר תחילה את עולם התענוג, שכביכול יתענג השי"ת מקיומו של העולם, ועל-ידי כך יתעורר הרצון למלוך עליו. ואת העונג הזה אנו מעוררים על ידי השופר. תקיעת השופר מביעה את הצעקה הפנימית של היהודי אל השי"ת, צעקה ללא מילים שפורצת מן הרובד הפנימי שבמעמקי הלב, והיא מגיעה עד פנימיותו ועצמותו של השי"ת כביכול, עד שמעוררת עונג בקיומו של העולם, ועל ידי זה מתעורר למעלה הרצון העליון, שתתחדש המלוכה שלו.

ואולם, כשראש השנה חל להיות בשבת, אין צורך כל-כך לעורר את העונג העליון, מאחר והשבת עצמה כולה עונג. העונג הוא ממהותה של השבת, שכן היא באה לאחר סיום המלאכה בשבת ימי המעשה, ואז מתעורר עונג רב למראה המלאכה שהושלמה. לכן כאשר ראש השנה חל בשבת יורדת חשיבותו של השופר, שכן השבת עצמה מעוררת את מה שתקיעת השופר עושה. עצם מציאותה של השבת מעוררת את העונג העליון, ודי בכך שאנו מקיימים מצות עונג שבת, במאכל ובמשחה, בזמירות שירות ותשבחות, כדי לפתוח בכך נועם ורצון, לפתוח שערי רצונו יתברך, לחדש את מלכותו בעולם.

בכך ניתן להבין גם את אשר מסופר על הרה"ק רבי שלום מבעלזא, שכאשר חל ראש השנה להיות בשבת, ראו אותו נושף בקערת החמין (טשולענט), וגדולי התלמידים הבינו שמכוון בנשיפות אלו את הכוונות של תקיעת שופר. ועל אודות בנו הרה"ק רבי יהושע מבעלזא מסופר, כי כאשר נשאל פעם על ידי אחד החסידים לפרש המנהג לאכול 'קוגל' בשבת קודש, נענה ואמר שבכוחו של הקוגל בשבת להמתיק את מידת הדין ולהפכו לרחמים. "אם כן", הקשה אפוא החסיד, "מדוע עלינו לתקוע בשופר בראש השנה? והלא כל עניין השופר להמתיק הדין ולהפכו לרחמים, יאכלו נא קוגל...". "אכן", השיב לו הצדיק, "בראש השנה שחל להיות בשבת אוכלים אנו קוגל במקום תקיעת שופר...".

על ידי שנענג את השבת הזאת בעונג גם שמחה, ועל ידי שנביע ערגה וכיסופים אליו יתברך בזמירות שירות ותשבחות, בוודאי נזכה לעורר במחשבה ובדיבור בלבד, שבשמים ממעל יתקע בשופר גדול, וזוכה לשנה טובה ומתוקה, שנת גאולה וישועה, לנו ולכל ישראל, אמן ואמן. לכו נרננה לה', נריעה לצור ישענו, נקדמה פניו בתודה, בזמירות - נריע לו! כי קל גדול ה' ומלך גדול כל אלהים!

יראת הרוממות אפפה את היכלו של הצדיק רבי אברהם יעקב מסאדיגורא. בנו של קדוש ישראל מרוזין, שעה שהסב לשולחנו הטהור, זה השולחן אשר לפני ה', סעודת החג של ראש השנה שחל להיות בשבת. קהל רב של חסידים ואנשי מעלה סיבבו אותו כחומה, ועשו אוזניהם כאפרכסות, לשמוע אל אמרותיו הטהורות, המזוקקות שבעתיים.

"שמה תדעו" פנה הצדיק בשאלה לחסידים הוותיקים, היושבים ראשונה במלכות, "מה היה עושה הצדיק רבי לוי יצחק מבראדיטשוב, ביום שזכה?"

וכבר ידעו חסידיו סאדיגורא, שעניין מיוחד יש לו לרבם הקדוש, כמו לשאר צדיקי עולם, להזכיר בראש השנה את שמו של אותו מלאך מלי"ן, סנוורן של ישראל, כדי לעורר את מידת הרחמים, ולגלגל אותה על ישראל עם קדושים. והלא הוא היה אומר, שהזכרת שם העיר 'בראדיטשוב' לכשעצמה, כבר מסוגלת להמתקת הדינים, על אחת כמה וכמה כאשר מספרים בשבח פעולותיו של רבי לוי יצחק, להליץ יושר ולעורר רחמים רבים, בפרט בימי ראש השנה.

נענה אפוא אחד החסידים לשאלת הרבי, ובחרדת קודש סיפר את אשר שמע מאבותיו.

היה זה כאשר חל ראש השנה להיות בשבת, בהיות הבוקר, בטרם ניגש לעבודת הקודש של תפילת השחר, הביע הצדיק מבראדיטשוב בפני אנשי ביתו את רצונו הטהור:

"ברצוני לתקוע היום בשופר!..."

"והלא שבת היום!", נאחזו המקורבים תדהמה, אך הצדיק התעקש: "הרי בזמן ש'בית דין מוסמך' קיים, מותר לתקוע גם בשבת! וכך עשה גאון-ישראל הרי"ף, כמבואר במלחמות ה' לרמב"ן (ראש השנה ת, א מדפי הרי"ף), והלא גם אני חשוב כבית דין מוסמך!"

חשש רב עלה בקרב החסידים, פן יממש הצדיק את רצונו ויתקע בשופר ביום ההוא, בעיני דמיונם כבר ראו את הסערה גדולה שעתיד להתחולל בעולם היהודי בעקבות כך. ואולם משנביע זמן התקיעה, לא תקע הצדיק, רק פתח ואמר כשקורת רוח רבה נסוכה על פניו הקדושים:

"בדיבורנו פעלנו! בכך שדברנו על הרצון לתקוע, כבר פעלנו את התקיעות בשמים ממעלו!"

לשמע סיפורו של החסיד, אורו פני הצדיק מסאדיגורא. "שמעו נא דבר דומה שאירע לאבי הקדוש", הוסיף ואמר לעומתו, וכה סיפר:

בימים ההם, כשבת הצדיק האלוקי מרוזין, בבית המאסר, לאחר שבני בלייעל העלילו עליו למלכות, בטרם הגיע ראש השנה, ביקש מאת הסוהרים, שיביאו אליו בעל תוקע, שיתקע לפניו כדת היום, אך הם לא אישרו את הבקשה, ורק ניאוחו להביא לו שופר, שבו יוכל לתקוע בעצמו. הצטער אותו צדיק, משום שלא ידע לתקוע. בצר לו נטל אפוא את הסידור בידו האחת, ואת השופר בידו השנייה, כיוון את כוונת התקיעה, ואמר: "תקיעה, תרועה, שברים, תרועה", וכך הקריא את התקיעות כשהשופר בידו.

המשיך בנו רבי אברהם יעקב וביאר, כי היינו טעמא דהרה"ק מבראדיטשוב היינו טעמא דהרה"ק מרוזין, שניהם ידעו את סוד השופר, שכל תוכנו הפנימי, להביע את כיסופיו העמוקים של היהודי לאביו שבשמים, את געגועיו הפנימיים של הניסק הנידח לאביו המלך, ובכך לעורר בו כביכול עונג וגם רצון לחדש המלוכה, ולכן כאשר לא יכלו לעשות כן במעשה, ידעו לעורר זאת גם במחשבה ובדיבור גרידא, על ידי התעוררות הכיסופים לתקיעה, גם ללא התקיעה עצמה.

בסיפור זה ניתן להבין גם את המסופר אודות הרה"ק רבי ברוך מנארליץ, פעם כאשר חל ראש השנה להיות

השבת תוקעת בשבילנו

כשמכוונים ב'קוגעל' להתענג על ה', מעוררים את התענוג העליון בבריאת שמים וארץ בשביל ישראל כמו כוננת שופר

חכמינו ז"ל (ר"ה כ"ט): אסרו לתקוע בשבת משום "שמא יטלנו בידו וילך אצל בקי ללמוד, ויעבירונו ד' אמות ברשות הרבים".

הפוסקים תמחו על כך, וכי בשביל חשש זה ביטלו את המצוה דאורייתא של תקיעת שופר? מי ימתיק בשבילנו את הדינים כשחל ראש השנה בשבת?

בספרי החסידות מבוארים הדברים כמין חומר.

מה קורה בראש השנה שהדין מתעורר כל כך? הרי ביום הראשון שהמלך מוכתר על כס המלוכה הוא מאיר פנים לכל אחד? ולמה יש חרדת הדין ביום זה?

ספרי הפנימיות מבארים שהקב"ה הוא 'אין סוף', בלי גבול ובלי הגדרה. ולכן, על מנת לייצר את העולמות שכולם בעלי גבול ומידה, יצר הבורא את כח הדין והגבול שעל ידם הוא מצמצם את האור לתבנית של העולמות שלפנינו.

בראש השנה חוזר העולם לקדמותו, כמו בתחילת הבריאה - 'זכרון ליום ראשון', ולכן מתעורר שוב כח הדין והצמצום, וכיון שהדין שולט - מתעורר דין על כולם.

והדרך איך להמתיק הדין הוא ע"י קול השופר שעולה למעלה עד שורש הדין ומגלה ששורש הדין היא תכלית הרחמים, כי לגודל רחמי ה' צמצם את אורו לעשות עולם גשמי כדי שיוכל להטיב לברייתו, ואז באותה שעה עלה לפניו תענוג ושעשועים מהנבראים העתידיים לקבל שפע ההטבה ולעבדו בלבב שלם, וכאשר מתעורר התענוג העליון שקדם לעולם, נמתקים הדינים בשורשם.

פעולה זו של השופר - נעשית בכל שבת.

דהנה טרם הבריאה היה רק התפשטות אורו יתברך בלי סוף ובלי גבול, בבחינת שם 'הוי"ה' הקדוש. ועלה ברצונו ית' תענוג ושעשועים מעבודתם של ישראל העתידיים להעלות לפניו לאחר הבריאה, על כן לצורך יצירת העולם עשה הבורא ית' צמצום ע"י כח הדין, שזוהו סוד ל"ב פעמים 'אלקים' הנוכר במעשה בראשית, כי הבריאה נוצרה ע"י הצמצום הנרמז בשם 'אלקים', שהוא שם הגבורה המצמצם ומסתייר את המציאות האלוהית, ונותן לנו להרגיש שבריאה גשמית לפנינו, כאילו נפרדת היא לעצמה.

אך לאחר שנשלמה המלאכה וכלתה מלאכת שמים וארץ, כתיב ביה "ויכל אלקים ביום השביעי", מידת 'אלקים' שהוא הצמצום, פסקה וכלתה. הצמצום נעצר, הבריאה הגשמית הושלמה בכל פרטיה, ואז שבת הבורא מכל מלאכתו.

ששת ימים ירדה המחשבה האלוהית עוד ועוד, עברה צמצום אחר צמצום, עד שהגיעה למטה - אל הבריאה הגשמית שלפנינו.

בשב"ק, לאחר שנשלמה הבריאה, חוזרת המחשבה האלוהית לשורשה, היא עולה יותר ויותר, יוצאת מהצמצום ומכל כוחות הדין, עד שחוזרת אל המחשבה הקדומה, ולמעלה יותר עד ראשית הרצון והתענוג העליון, בבחינת - "שבת הוא להוי"ה" (ויקרא כג, ג), שמתגלה בו שם הוי"ה הרמוז על אין סוף, בלי צמצום וגבול. וכפי שמתגלה לראשונה לאחר פסוקי 'ויכולו' שם הוי"ה בתורה - "ביום עשות הוי"ה אלהים ארץ ושמים" (בראשית ב, ד).

"וקראת לשבת עונג" - אנו קוראים ומזמינים את השבת ע"י העונג הגשמי (כד הקמח, ערך שבת), ככתוב "אז תתענג על הוי"ה", והיינו שמתענגים בתפילות וסעודות השבת כמו בן שמתענג על האב, ונהנים מכך שה' אוהב אותנו ומתרחב בנו ובכך מעוררים את התענוג הקדום שהשתעשע בכיכול בעולמו ובבניו האהובים. נמצא איפוא שהשבת פועלת את אותה פעולה כמו השופר, היא מעוררת את התענוג הקדום ובכך מתבטלים כל הדינים.

ארבעה צדיקים התנבאו בסגנון אחד, שכאשר חל ראש השנה בשבת ומכוונים ב'קוגעל' להתענג בו על ה', מעוררים בכך את התענוג העליון בבריאת שמים וארץ בשביל ישראל בדיוק כמו כוננת השופר ראש השנה, ובכך מבטלים את מידת הדין אפילו יותר מפעולת השופר! וכפי שהבטא **החתם סופר** (תורת משה, אלול תקצ"ז) שהשמחה הנגרמת ע"י תרועת השופר היא רק כטיפה מן הים מול מידת הרחמים המתעוררת ע"י עונג שבת.

הווי אומר: השבת מבואה ועד צאתה היא כמו תקיעת שופר ארוכה, המעוררת את מידת הרחמים ומבטלת את כל הדינים!

עבודת הביהודים

על פי משנת החסידות
פיק נב

הבידור בענין הזמן

אש העבודה

שערים לעבודת הבורא
מתוך העמקה בספרי חסידות

מאוצרות הגה"צ רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א
רב קהילות בראר בארה"ק ומו"ס אש החסידות

להכניס תמימות בתוך הזמן (ב)

כל החסרונות הוא מתוך חשש ודאגה לחיי העתיד, או מתוך כאב וצער על חיי העבר. מרגישים שלא ניצלנו כראוי ולא מיצינו את עצמינו בחיי העבר, ולא יודעים איך יתנהלו חיי העתיד. התמימות פותרת את הכל

להיות מכוון חלקו למטה בקדושה להיות הכנה לקבל הנשמה חלק אלוהי ואז נקרא תמים, וזה שאמרו חז"ל אברהם אברהם משה משה כמו שהוא למעלה כן הוא למטה.

ונה נודע כי התורה היא למעלה מהזמן, והזמן הוא בכלל בריאת העולם והטבע, אם כן מה שנוכר הזמן בהתורה, שבכל הטבע יש חיות מהש"ת על ידי התורה, ויש בהזמן עצמו גם מה שלמעלה מהזמן, כמו שהצדיק תמים במעשיו שכל גופו ומעשיו נאחזים ודבוקים בנקודה הפנימיות חיות הקדושה עד שהוא תמים כנ"ל, כמו כן שנותניו של הצדיק הם תמימים ודבוקים בשרשם עד שגם הזמן דבוק וטל אל בחי' שלמעלה מהזמן שגנוז תוך הזמן, ואז נקרא הזמן תמים שהרי הזמן שלמטה אינו נפרד ונשתנה ממקור החיות של הזמן ששם בשורשו הוא האור שלמעלה מהזמן כנ"ל.

ועל זה נאמר יודע ה' ימי תמימים, כי ימיהם הם עומדים לפני ה' על ידי שהזמן אינו נפרד מכוון שהוא למעלה והרי זמנם נוכר בתורה אם כן הוא עומד לפניו יתברך, ועל זה נאמר בזה"ק בא בימים שהצדיק בא עם ימיו לפני השי"ת עיין שם, ועיין בזה"ק תראה מפורש כל ענין הנ"ל ופירוש ויהיו חיי שרה ק' שנה וגו' שקכ"ז שנה ה' החיות בעולמות של שרה היא המשכנת החיות לזמן הזה כמ"ש יודע ה' וגו' ונקראים שני חיי שרה ששנים הם החיות שלה. עכ"ק.

כך אנו מגיעים לחיים של שלימות ותמימות, כי כל החסרונות הוא מתוך חשש ודאגה לחיי העתיד, או מתוך כאב וצער על חיי העבר. יש לנו חסר וגרעון, אנו מרגישים שלא ניצלנו כראוי ולא מיצינו את עצמינו בחיי העבר, ולא יודעים איך יתנהלו חיי העתיד, אך כאשר אנו ממוקדים בהוה, מתענגים על עצם החיים הפשוטים שהשי"ת מחיה אותנו בשעה זו ואנו נמצאים בדידו הנאמנות ית' ושל, אזי הוא שיא השלימות והתמימות.

וכך הם דברי הרמב"ן (בראשית א, א) שכתב וז"ל: 'והיה תמים' - מצוה אחרת עוד בענין הזה כטעם 'תמים תהיה עם ה' אלהיך' (דברים יח, ג). עכ"ל.

כאשר יהודי חי באמונה זו, הוא מגיע לדרגת הבטחון שהוא 'שלות הנפש' כפי הגדרת בעל 'חובת הלבבות'. הוא מתמלא מרגוע ושלוה, שפלות וענוה. איש אינו יכול לקחת ממנו שום דבר, וכמו שפירש רש"י (ע"ו, ו). 'תמים ברכיו' - עניו ושלפ רוח.

בפרק הקודם נתבאר שכאשר יהודי מקיים אחת ממצוות ה' שהיא מוגבלת לזמן מסוים, הריהו מתדבק בשורש האלוהי ששם הוא 'יום שכולו ארוך' למעלה מהתחלקות הזמן, ונמצא שלוקח את הזמן ומעלה אותו לשורשו העליון שלמעלה מהזמן, וגורם להכניס 'תמימות' בתוך הזמן. כי הזמן מורכב מהתחלקות העתים, וכיון שהוא מחולק אם כן אינו תמים ואינו שלם. אך כשעושה מעשיו מתוך דבקות אלוהית, הוא מקים ומעלה את הזמן לדרגת 'תמימות'.

שורש הדבר הוא משום שכל שאיש ישראל דבוק יותר בהש"ת, הוא חי יותר את רגע ההוה. כי הוא מחובר להרגשה שהקב"ה בורא כל רגע עולם מחודש ממש, וא"כ 'העבר אין והעתיד עדיין'. בכך הוא מתדבק במצות 'תמים תהיה' שלא לחקור אחר העתידות, ומתדבק בנקודת התמימות והשלימות, ואז הוא נעשה 'עמו ולחלקו'.

וכאשר מקיים מצוה בדבקות אלוהית ומתעלה למעלה מהזמן, גורם להעלות בכך את הזמן למקום גבוה שלמעלה מהתחלקות הזמן, ובכך מכניס 'תמימות' בתוך המושג 'זמן'.

ובזה מפרש הש"ת אמת' (ליקוטים, פרשת חיי שרה) את דברי המדרש (ב"ר נה, א) על הפסוק (תהלים לו, יח) "יודע ה' ימי תמימים ונחלתם לעולם" תהיה כשם שהן תמימים כך שנותם תמימים. ע"כ. ומכאן שגם ב'זמן' שייך 'תמימות', שלוקחים את הזמן ומעלים אותם לשורשם העליון שלמעלה מהזמן ושם לא שייך התחלקות העתים ושינויי הזמנים.

זהו לשון השפת אמת: במדרש (ב"ר נח) "יודע ה' ימי תמימים" וגו' כשם שהם תמימים כך שנותיהם תמימים כו' כי הצדיק הוא יסוד העולם פירוש מושך הנחל המשפיע לבחינת עולם שהיא הקדושה כמו שהיא נעלמת תוך הטבע כמ"ש א"א זצלה"ה על שם שנקרא עולם על שם ההעלם ונמצא כי הצדיק בידיעתו זאת שיעיקר החיות מהש"ת שגנוז תוך הטבע כמו שכתוב אור זרוע לצדיק שלצדיק נתגלה הקדושה הגנוזה כנ"ל ועל ידי זה הוא מחבר ומדבק כלל העולם להקב"ה, וזה שכתוב יודע ה' ימי תמימים שהם מקשרים הימים להיות נקשרים ודבוקים בהש"ת והדבקות נקראת על שם ידיעה כמ"ש בכל דרכיך דעהו מלשון התקשרות כמו והאדם ידע, כמ"ש בזה"ק.

ויש עוד פירוש בבחינת 'תמים' שחלק אלוהי מנועל שיש באדם והיא הנשמה, והצדיק צריך

הרה"ח ר' בנימין מושקוביץ שליט"א לרגל כניסת בנו הבחור כמו מרדכי גי'ו לעול התורה והמצוות בזכות תלמידי הבעש"ט יזכה לרוב נחת דקדושה מכל י"ח	הרה"ח ר' יצחק לוינגר שליט"א לרגל כניסת בנו הבחור שמעון לעול התורה והמצוות בזכות תלמידי הבעש"ט יזכה לרוב נחת דקדושה מכל י"ח	הרה"ח ר' משה מונדרר שליט"א לכבוד יום המלוכה בזכות תלמידי הבעש"ט יזכה לשנה טובה ומבורכת וכל טוב סלה	הרה"צ ר' מיכל מאסקאוויטש שליט"א לכבוד יום המלוכה בזכות תלמידי הבעש"ט יזכה לשנה טובה ומבורכת וכל טוב סלה
--	---	---	--

נהורא ישרי בה

סיקור על ספרי חסידות

שבחי הספר הקדוש "דעת משה" (ד)

בהמשך לשבועות הקודמים, נביא נקודה מעניינת בספריו של הרה"ק רבי משה מקאז'ניץ, שהיה אחד מתלמידי הקרובים של הרבי רבי זושא מאניפולי, ואשר מביא מפיו תורות ועדויות נדירות, והם מתאימים במיוחד ליום המלוכה הגדול והקדוש, ראש השנה, בהיותם עוסקים בעבודת היראה והתשובה.

מכיון שהוא היה חתנו של הרה"ק רבי יהודה לייב מאניפולי ז"ע, בעל אור הגנוז, הוא שהיה רבות באניפולי, וככל הנראה את עיקר השפעתו באניפולי קיבל מהרה"ק רבי זושא שאותו הוא מונה בראש רבותיו אחרי אביו, וכך הוא כותב (באר משה חיי שרה ד"ה ואשביעך): "וכמו שבעיני ראיתי ממורי ורבותי שכבר נתבקשו בישיבה של מעלה ומנוחתם כבוד בעולם העליון בצרורא דחיי דלעילא, ובפרט מאדוני מורי ורבי הרב הקדוש איש אלהים נורא מוה"ר משולם זושע זצ"ל, אשר כמה פעמים בחלותו להתדבק בהבורא ב"ה וב"ש היה מפשיט עצמו לגמרי מן העולם הזה, עד היותו ממש קרוב להתבטל במציאות עד שהוכרח לנדוד נדרים ונדבות שיתקיים נפשו בו".

ובמקום אחר (באר משה פר' בראשית ד"ה בראשית) הוא מביא מה שלמדו ר' זושא לעשות מיד בקומו משנתו בכל בוקר: "וכמו שלמדתי מרבותי ובפרט מאדמו"ר המובהק מורינו משולם זושא זלה"ה שלמד אותי דרך ה' בזה הלשון: בני, תכף בהשכמת הבקר בהקיצך משנתך קח בידך הציצית הקדושים ותן לבך ודעתך לעיין ולהסתכל בגודל ורוממות וגדולת יתברך שמו, ותהא ירא מפניו מגודל היראה והמורא והפחד שהיא אותות היראה, יראת הרוממות, ולא כמצות אנשים מלומדה".

במשך השנים שר' משה ישב בהאניפולי היה קשור מאד אל רבו הנזכר והיה בין בית אצלו ולמד הרבה מהתנהגותו ומיחסו לבריות. הוא מספר באחת הפעמים על מעשה נדיר שצויה לבן אדם להתענות קודם שיבוא לפרש לו דרך התשובה: "ומעשה אירע גם כן אצל אדמו"ר הה"ק איש אלקים רבי זושע זצ"ל, שבא אצלו איש אחד בעל תשובה ובקש ממנו לתת לו תשובה. והשיב לו: לא אוכל לפרש לך תשובה. תלך מקודם לק"ק אוסטרא ותתענה שם ארבעים יום, ואחר כך תבא אצלי ואיעצך לפתוח לך פתח תשובה כשתוכל לעמוד בזה.

ואלו שנרבו לבם לקחת חלק בהפצת אור החסידות

לעילוי נשמת ידידנו הנעלה והנכבד אשר יראתו קדמה לחכמתו והאציל ממידותיו התרומיות לכל סביביו זכה לעסוק בתורת ד' תמימה נצר פיו ולשונו מכל דבר רע

ה"ה הרב יהודה אברהם הכהן ז"ל בן הרב יוסף אליהו ז"ל גרוס

הונצח ע"י משפחתו החשובה

העומדים לימין הפצת אש החסידות בכל עת

יה"ר שבזכות תלמידי הבעש"ט ז"ע יזכו לשנה טובה ומבורכת ולכל טוב סלה

הרה"ח ר' אליעזר יוסף דמן שליט"א לונדון
לכבוד יום המלוכה
בזכות תלמידי הבעש"ט ז"ע יזכה לשנה טובה ומבורכת וכל טוב סלה

הרה"ח ר' יקותיאל יהודה פרנקל שליט"א בארא פארק
לכבוד יום המלוכה
בזכות תלמידי הבעש"ט ז"ע יזכה לשנה טובה ומבורכת וכל טוב סלה

הרה"ג ר' דוד פרידמן שליט"א
לכבוד יום המלוכה
בזכות תלמידי הבעש"ט ז"ע יזכה לשנה טובה ומבורכת וכל טוב סלה

היכל המגיד ממעזריטש

הרה"ג ר' יהודה ווינגרטן שליט"א
יו"ר מכון יסוד החסידות

פודה ה' את נפש עבדיו - ס'איז מיר גוט דא!

היא הפוכה לגמרי, שעיני המושכת הנהגת הרחמים הנמשכת בשמו"ע תלויה בפסוקי דזמורה, ושם יש להאריך מאוד, בכל נפש ובכל לב, ואין להניח העיקר שהכל תלוי בו ולתפוס הטפל שמרוצה לפניו רק כתוספת על העיקר שהוא עיקרי התפילה שמתפללים בכל יום.

וכן ידוע מה שבתורת הקבלה מבואר שבתפילת העמידה נעשים כל תיקוני היום, ועיקר המשכת ה'מוחין' של ראש השנה היא בברכה ראשונה של שמונה עשרה, והאריך בזה רבינו המגיד בכמה מקומות שהשבח והתפארת שאנו משבחים להקב"ה בברכה ראשונה היא כדי שנדבק בו ובמידותיו, וידוע שחסידיים ואנשי מעשה המבינים את יקר היום, היו מאריכים תמיד בעיקר בשמונה עשרה באריכות גדולה, לכון כל מילה ומילה עד שתכנס לעומק לבו, ושידבק בו.

ואף למי שאינו יודע סוד הכוונות כלל, ידוע שבאותיות והתבונות עצמם כלולים כל הכוונות, וכמו שאמר הרה"ק רבי ברוך מזמזיבו שבפירוש המילות של תיבות התפילה, (ואמר למושל: "ברוך אתה" - גילויבט ביסט דו), כלולים כל הכוונות. ובדרך אחר קצת האריך רבינו המגיד ממעזריטש (דברות המגיד תרומה ד"ה יש עמי קנו) לבאר שבציוור האותיות עצמם כלול כל ההשגות שיש באותם תיבות וז"ל: דרך משל אם רוצה לראות גדולת הבורא יתברך, כשאומר גדו"ל ומסתכל על האותיות גימל דלת ויו למד במחשבתו הטוב, וכל מעלותיו וכוונותיו הם "אין" (-בביטול גמור) בשעת הסתכלות הזה, אז נתגלה הגדלות באותיות ההם, וכן באותיות גבור מתמלא גבורת הבורא, וכן כולם, כי כח יש באותיות הללו לצמצם המעלות העליונות ולהמשיכם בתוכם, ועל ידי האותיות הללו שורה [-האור] על המדבר אותם. עכ"ל"ק.

נמצא שבראש השנה לא הכמות עיקר אלא הכוונה, והיינו שיתבונן אדם בגדלות השי"ת, כי תכלית כל היום הזה הוא לקבל האוצר הגדול אוצר של יראת שמים (כמו שאיתא בתורת רבינו המגיד), והיא נמשכת על ידי תיבות התפילה וע"י מצוות היום שהיא השופר, והיא היראה השלימה שהיא מתוך רצון ואהבה, יראה שבאה מתוך הכנעה אל המלך עצמו, אשר רוממותו המושגת באותו היום מביאה תשוקה לכל איש אשר לב בשר לו להכניע עצמו אליו ולקבל עול מלכותו, עד שיקרא שמו עליו, ה' אלקי ישראל מלך.

מסופר על חסיד שנכנס לבית הכנסת ביוהכ"פ, והתחיל להתפלל לפי סדר התפילה. בהגיעו לפסוק "פודה ה' את נפש עבדיו", הוא החל חוזר שוב ושוב על מילות הפסוק מתוך תענוג והתלהבות, בהטעמו כל מילה ומילה, שחש כי היא מחיה את נפשו כמים קרים על נפש עיפה. שוב ושוב התענג החסיד במילותיו של הפסוק, ולא הרגיש כי הזמן עובר. בנתיים הציבור כבר התפללו שמו"ע, חזרת הש"ץ, קריאת התורה, מוסף, והחסיד בשלו: "פודה ה' את נפש עבדיו ולא יאשמו כל החוסים בו"...

כאשר הגיע הציבור לנעילה, וזה עדיין בשלו, ניגש אליו בעדינות אחד מהחסידים והעיר לו: ליהוי ידוע, כי הציבור כבר אוהזים בתפילת נעילה. נענה אותו חסיד בפליאה לעומתו: "סאיז מיר גוט דא!" (טוב לי כאן, ולמה להמשיך?).

סיפור זה נראה כמופרך לחלוטין למי שלא נכנס להיכלה של תורת החסידות, ואינו מבין כי תכלית כל התפילה היא להתדבק בה' יתברך. אין כל חיוב על אדם שהתחיל להתפלל כראוי, אך התענוג האלוך שורה עליו, והוא מתענג בתפילתו בכל תיבה ותיבה, להזדרי ולהמשיך כדי להספיק עוד מחלקי התפילה, כל עוד מחשבותיו דבוקות ומתענגות בתיבות התפילה, וכמו שאמרו חז"ל על העוסק במצווה שהוא פטור מן המצווה, ועל אחת כמה וכמה בעוסק בתפילה אחת, שהוא פטור באותה שעה ומתפילה אחרת.

ובפרט שעיני התפילה בראש השנה ויום הכיפורים, היא דווקא פסוקי דזמורה, וכמו שהאריך המגיד במשלו הידוע, אל המלך שהגיע לחדש את המלוכה בהדרה ובשלימותה, וכמו שזמן הכתרת המלך ההנהגה היא דין, שהמלך בודק כל פרט ופרט מענייני המלוכה, אם נעשה כראוי, ואם המליכוהו כראוי בכל פרטי העשייה. ובראות העם קושי הדין, שלחו איש מאוהבי המלך, אשר במליצותיו הנעימים פיארו ורומם את כבוד המלך, וסיפר את אהבת העם אליו, וכמה משתוקקים העם להמליכו, וכמה הם שמחים בו ובשלטונו, ובכך הביא המליץ את לב המלך במליצותיו, מכסא דין לכסא רחמים.

כך מוכיח המגיד ממעזריטש (דברות המגיד עמ' שח, ליקוטים יקרים סימן קלד, אור תורה סימן רסא), עד כמה חסרי הידיעה הם אותם שממחרים מאוד בפסוקי דזמורה כדי להספיק לומר הפיוטים שלדעתם היא עיקר עניינו של ראש השנה, והאמת

יו"ל ע"י ממלכת "אש החסידות" העולמית